РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 050-01-85/22.03. **2010 г.**

На основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и чл. 67, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, № 054-01-23, внесен от ДИМО ГЕОРГИЕВ ГЯУРОВ, КИРЧО ДИМИТРОВ ДИМИТРОВ на 19.03.2010 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Комисии:

- КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА, ЕНЕРГЕТИКА И ТУРИЗЪМ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

054-01-23
19 03 10

15 43

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
XLI НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България внасям законопроект за изменение и допълнение на **Закона за обществените поръчки.**

Моля, законопроектът с мотивите към него да бъде представен за разглеждане и приемане съгласно установения ред.

София, 19.03.2010г.

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ:

Димо Гяуров:

Кирчо Димитров:

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект!

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки

§ 1. Сегашният текст на чл. 9 става алинея първа, а се добавя нова алинея втора, както следва:

„(2) Не се допуска въвеждане на дискриминационни изисквания, ограничаващи участието в процедура за обществена поръчка на български или чуждестранни физически или юридически лица, които не са производители и/или официални представители и/или оторизирани от производителя вносители за предмета на процедурата за обществена поръчка."

§ 2. Добавя се нова точка 6. към чл. 22, както следва:

„6. пълния текст на договорите за обществени поръчки и всички евентуални анекси и допълнителни споразумения към тях със заличени лични данни, в случай, че съдържат такива."

§ 3. Чл. 19, ал. 2, т. 2 се изменя, както следва:

„2. осигурява превантивен контрол по спазването на закона;"

§ 4. Чл. 19, ал. 2, т. 3 се изменя, както следва:

„3. осъществява превантивен контрол по отношение на решения за откриване на процедури, с които са одобрени обявления и/или утвърдени документации, съдържащи условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на лица в обществени поръчки."

§ 5. Чл. 19, ал. 2, т. 8 се изменя, както следва:

„8. поддържа със съдействието на национално представените професионални сдружения и работодателски организации списък на лица, които възложителите използват като външни експерти при провеждане на процедури за

възлагане на обществени поръчки, и които се отчитат пред организацията, която ги е представила за включване в списъка."

§ 6. В чл. 25, ал. 2 да се добави нова точка 10 със следното съдържание:

„10. максимален размер на бюджета за изпълнението на договора, който не може да бъде променян в хода на процедурата."

§ 7. чл. 25, ал. 5 се изменя, както следва:

„(5) Възложителите нямат право да включват в решението, обявлението или документацията условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на лица в обществените поръчки, включително и чрез въвеждане на изисквания спрямо кандидатите или участниците за представяне на пълномощно, оторизационно писмо и/или друг оторизационен документ от производителя."

§ 8. Чл. 28, ал. 1, т. 3 се изменя, както следва:

„3. пълното описание на обекта на поръчката, включително на обособените позиции **и сроковете за изпълнение**."

§ 9. Чл. 28, ал. 2 се изменя, както следва:

„(2) Показателите по ал.1, т. 7 трябва да еднозначно оценими и да имат еднаква стойност както на етап оценка, така и при изпълнение на печелившата оферта. Не се допускат за оценка показатели за време, включително и отложеното плащане."

§ 10. Чл. 28, ал. 3 се изменя, както следва:

„(3) Методиката по ал. 1, т. 7 съдържа точни указания за определяне на комплексната оценка на офертата, включително за относителната тежест, която възложителят дава на всеки от показателите за определяне на икономически най-изгодната оферта. Методиката трябва да включва допустимите стойности на всеки показател и тяхната оценка в предварително определени граници. На всяка една стойност на показателя трябва еднозначно да съответства определено цифрово изражение на оценката."

§ 11. В чл. 32 се създава нова алинея трета със следното съдържание:

„(3) Техническите спецификации не могат да съдържат характеристики, които едновременно не са съществени за определяне обекта на поръчката и са

уникални за определено изделие, за определен производител/доставчик, кандидат или участник в процедурата и/или ограничават конкуренцията."

§ 12. Чл. 34, ал. 2 се изменя, както следва:

„Комисията се състои най-малко от петима, но винаги нечетен брой членове, **поне** един от които задължително е правоспособен юрист, а останалите са лица, притежаващи необходимата професионална квалификация и практически опит в съответствие с обекта и сложността на поръчката. В случай, че разполага с такъв, възложителят е длъжен да назначи за член на комисията и втори правоспособен юрист."

§ 13. Чл. 34, ал. 3 се изменя, както следва:

„(3) Възложителят привлича като членове на комисията и външни експерти, включени в списъка по чл. 19, ал. 2, т. 8, по искане или със съдействието на професионалните, работодателските или други неправителствени организации в съответния бранш."

§ 14. Чл. 37, ал. 2, изречение първо се изменя, както следва:

„(2) Когато избраният критерий е икономически най-изгодната оферта, възложителят е длъжен да определи показателите, относителната им тежест и методиката за определяне на оценката по всеки показател, съгласно чл. 28, ал. 2 и ал. 3."

§ 15. Добавя се нова алинея 6 към чл. 37, както следва:

„ (6) Възложителят прилага обявената методика по чл. 28, ал. 1, т. 7 по отношение на всички, допуснати до оценка оферти, без да я променя."

§ 16. Добавя се нова алинея 7 към чл. 37, както следва:

„ (7) Гаранционните срокове за изпълнение строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти не могат да се използват като показател за определяне на икономически най-изгодната оферта при процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство."

§ 17. Чл. 41, ал. 3 се изменя, както следва:

„Възложителят сключва договора по ал. 1 в десетдневен срок след изтичането на срока за обжалване на решението за определяне на изпълнител в случаите, когато не е подадена жалба или е подадена жалба, но не е поискано налагане на временна мярка."

§ 18. Добавя се нова точка 3. към чл. 47, ал. 5, както следва:

„3. които не са регистрирани в Централния професионален регистър на строителя, когато се касае за обществени поръчки за строителство."

§ 19. Добавя се нова алинея 3. към чл. 49, както следва:

„ (3) При обществени поръчки за строителство възложителят изисква всеки кандидат или участник да докаже регистрация в Централния професионален регистър на строителя."

§ 20. Чл. 51, ал. 1, т. 8 се изменя, както следва:

„8. документи, удостоверяващи средния годишен брой на работниците и служителите и броя на ръководните служители на кандидата или участника за последните три години."

§ 21. Чл. 51, ал. 1, т. 9 се изменя, както следва:

„9. документи, удостоверяващи наличието на съответното техническо оборудване, с което разполага кандидатът или участникът за изпълнение на обществена поръчка за услуги или строителство."

§ 22. Чл. 51, ал. 1, т. 10 се изменя, както следва:

„10. документи, удостоверяващи наличието на собствени или наети технически лица, които кандидатът или участникът ще използва за извършване на строителството."

§ 23. Чл.51, ал.1, се допълва с нова т. 12 със следното съдържание:

„12. представянето на пълномощно и/или оторизационно писмо и/или друг оторизационен документ от производителя на стоката, издаден на името на участника или кандидата, не съставлява доказателство за техническите възможности и/или квалификация по смисъла на този закон."

§ 24. Чл. 59, ал. 3 се изменя, както следва:

„Възложителят определя условията и размера на гаранцията за изпълнение на договора като процент от стойността на обществената поръчка, но не повече от 3 на сто от стойността на поръчката."

§ 25. Чл. 59, ал. 5 се изменя, както следва:

"Гаранцията за изпълнение по ал. 3 се освобождава поетапно с оглед изпълнението на отделни етапи от договора за обществена поръчка."

§ 26. Чл. 70, ал. 1 се изменя, както следва:

„ В случай, че офертата на някой участник по определен показател за оценка е по-благоприятна с повече от 30 на сто от средната стойност на останалите оферти за конкретната обществена поръчка или съответната обособена позиция, за която участва, комисията трябва да изиска от него подробна писмена обосновка за предложената оферта. Комисията определя разумен срок за представяне на обосновката, който не може да бъде по-кратък от три работни дни от получаване на искането за това."

§ 27. Добавя се нова точка 7. към чл. 72, ал. 1, както следва:

„7. в случай, че има такива – особени мнения със съответните мотиви на членовете на комисията."

§ 28. Досегашният текст на чл. 84 става негова ал. 1.

§ 29. Създава се нова ал. 2 на чл. 84, както следва:

„(2) Наличието на обстоятелствата по ал. 1, т.т. 2 и 3 се установява с мотивирано решение на възложителя, прието въз основа на предложение на назначена от него комисия в състава, посочен в чл. 83а, ал. 4."

§ 30. Създава се нова ал. 3 в чл. 90, както следва:

„(3) Наличието на обстоятелствата по ал 1, т.8 се установява с мотивирано решение на възложителя, прието въз основа на предложение на назначена от него комисия в състава, посочен в чл. 83а, ал. 4."

§ 31. Създава се нов Раздел VIII "Помещения за съхраняване на документация" към ЧАСТ ВТОРА, както следва:

„Чл. 45б. (1) Възложителят е длъжен да осигури специално помещение, в което се съхраняват офертите на кандидатите и цялата документация, постъпила във връзка с процедурата по възлагане на обществена поръчка.

(2) Един от членовете на комисията за провеждане на процедура за обществена поръчка се определя със заповед на възложителя, да отговаря персонално за сигурността на помещението по ал. 1, включително да го заключва, запечатва и следи за реда на достъпа вътре с цел запазване офертите на

кандидатите и цялата документация, постъпила във връзка с процедурата по възлагане на обществена поръчка.

(3) В помещението по чл. ал. 1 се съхраняват и пликовете с ценовите предложения на кандидатите, като достъп до ценовите предложения има само членът на комисията по ал. 2.

§ 32. Чл. 69а, ал. 1 се изменя, както следва:

„(4) Пликът с цената, предлагана от участник, чиято оферта не отговаря на изискванията на възложителя, не се отваря и се връща на участника във вида, в който е подаден."

§ 33. Глава единадесета се изменя, както следва:

"Глава единадесета **ОСПОРВАНЕ**

Чл. 120. (1) На оспорване по реда на тази глава подлежи всяко решение, действие или бездействие на възложителите в процедура за:
1. възлагане на обществена поръчка, включително чрез прилагане на рамково споразумение, динамична система за доставки или система за предварителен подбор;
2. сключване на рамково споразумение;
3. създаване и обновяване на динамична система за доставки или система за предварителен подбор;
4. конкурс за проект.
(2) Актовете по ал.1 се оспорват пред административния съд по седалището на възложителя относно тяхната законосъобразност, включително за отстраняване на дискриминационни технически, икономически или финансови изисквания в обявлението, документацията или във всеки друг документ, свързан с процедурата.
(3) Жалба може да подава всяко заинтересовано лице в 10-дневен срок от уведомяването му за съответното решение или действие, а ако не е уведомено - от датата на узнаването или от датата, на която е изтекъл срокът за извършване на съответното действие.
(4) Жалба срещу решението за определяне на изпълнител, съответно решението за класиране на участниците в конкурса за проект, може да подава всеки заинтересован кандидат или заинтересован участник в срока по ал.3.
(5) Жалбата не спира процедурата, освен когато е поискана и постановена временна мярка "спиране на процедурата".
(6) В случаите по ал. 5 процедурата спира до влизане в сила на:
1. определението, с което се отхвърля искането за временна мярка
или
2. решението по жалбата, ако е наложена временната мярка.
(7) Жалба за отмяна на актовете на възложителя по ал. 1 може да се подава до сключване на договора за обществена поръчка.

Чл. 120а. (1) Жалбата се подава с копие за възложителя, чието решение, действие или бездействие се обжалва.
(2) Жалбата трябва да е написана на български език и да съдържа:

1. посочване на съда, до който се подава;
2. фирмата на търговеца или наименованието на юридическото лице, седалището и последния посочен в съответния регистър адрес на управление и електронния адрес, а когато жалбоподателят е физическо лице - трите имена и адрес, телефон, факс и електронен адрес, ако има такъв;
3. данни за обществената поръчка и решението, действието или бездействието, което се обжалва;
4. оплакванията и искането на жалбоподателя;
5. подпис на лицето, което подава жалбата, или на неговия пълномощник.
(3) Към жалбата се прилагат доказателствата, с които жалбоподателят разполага, и документ за платена държавна такса, определена с тарифа, одобрена от Министерския съвет.
(4) Ако жалбата не отговаря на изискванията по ал. 2 или не е представен документ за платена държавна такса, съдът уведомява жалбоподателя и му дава тридневен срок за отстраняване на нередовностите.
(5) Съдът не образува производство, когато:
1. жалбата е подадена след изтичането на срока по чл. 120, ал. 3;
2. не са отстранени нередовностите в срока по ал. 4;
3. жалбата е подадена след сключване на договора за обществена поръчка;
4. жалбата е оттеглена преди образуването му.
(6) В случаите по ал. 5 съдът връща жалбата с разпореждане, което подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му.
(7) Възложителят може сам да отстрани нарушението до приключване на първото заседание по делото.

Чл. 120б. (1) По искане на жалбоподателя съдът може да наложи временна мярка „спиране на процедурата".
(2) Искането за налагане на временна мярка се прави едновременно с подаване на жалбата.
(3) Съдът се произнася по искането след предварителна преценка относно основателността на жалбата и възможните последици от налагането на временна мярка за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес.
(4) Съдът може да не наложи временна мярка, въпреки преценката за основателност на жалбата, когато отрицателните последици за всички интереси, които могат да се увредят превишават ползата от нейното налагане.
(5) Произнасянето по временната мярка не обвързва съда при решаване на спора по същество, както и не засяга останалите искания на жалбоподателя.
Чл. 120в. (1) В тридневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея председателят на съда, негов заместник или председателят на отделението образува административно дело и определя съдия-докладчик по реда на чл. 157, ал. 2 от АПК.
(2) В 7-дневен срок от образуването на производството съдът, с определение в закрито заседание, се произнася по искането за налагане на временна мярка, ако такава е поискана.
(3) Определението по искането за налагане на временна мярка подлежи на обжалване с частна жалба пред тричленен състав на Върховния административен съд, в 3-дневен срок от съобщаването му на страните. Обжалването на определението не спира производството по жалбата.

(4) Върховният административен съд се произнася в 7-дневен срок по определението за временна мярка.

Чл.120г. Страните се призовават по реда на чл.137 от АПК. При призоваването не се прилага срокът по чл. 56, ал. 3 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 120д. (1) В производството пред съда се допускат доказателства съгласно чл.171 от АПК.
(2) Страните са длъжни да представят всичките си доказателства най-късно в първото заседание по делото.
(3) Доказателствата, събрани в рамките на производството, не могат да се разгласяват, ако представляват производствена, търговска или друга защитена със закон тайна. Когато в тях се съдържат данни, които са класифицирана информация се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 120е. Съдът се произнася по жалбата най-късно в срок от тридесет дни от датата на образуване на производството.

Чл. 120ж. (1) Административният съд постановява решение, с което може да отхвърли оспорването на акта, да отмени незаконосъобразното решение, да наложи имуществена санкция на възложителя или да обяви за недействителен сключения договор.
(2) Когато отмени незаконосъобразния акт, съдът може да даде задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.
(3) Когато в хода на производството възложителят сключи договор, той е длъжен незабавно да уведоми съда.
(4) Съдът налага на възложителя имуществена санкция в размер до 2 на сто от стойността на договора, когато в хода на производството възложителят сключи договор при условията на чл. 41, ал. 5 и се установят нарушения при издаване на оспорвания акт, а сключеният договор запазва действието си.
(5) Когато в хода на производството по оспорване на решението за избор на изпълнител възложителят сключи договор в нарушение на чл. 41, ал. 5, т. 2 и не се установят други нарушения, договорът запазва действието си, а съдът отхвърля оспорването и налага санкция в размер на 3 на сто от стойността на сключения договор.
(6) Съдът обявява договора за недействителен, когато в хода на производството по оспорване на решението за избор на изпълнител установи, че е налице основанието по чл. 41б, т. 3.
(7) В случаите по ал. 6, съдът запазва действието на договора и налага санкция в размер на 10 на сто от стойността на сключения договор, когато прецени, че е налице основанието по чл. 121г.

Чл. 120з. (1) Решението на съда подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от уведомяването на страните.
(2) Решението на Върховния административен съд е окончателно.

Чл. 120и. (1) Съдът, с определение, прекратява производството в случаите по чл.159 от АПК.
(2) Определенията по ал. 1 подлежат на обжалване по реда на чл. 120а, ал. 6.

Чл. 120к. За всички неуредени въпроси относно процедурата по оспорване се прилага редът за оспорване на индивидуални административни актове по АПК.

Чл. 121. (1) По реда на тази глава обявяване на недействителност на сключения договор за обществена поръчка, може да поиска:
1. всяко заинтересовано лице, в случаите по чл. 41б, т.1;
2. заинтересован кандидат и/или заинтересован участник, в случаите по чл. 41б, т.2.
(2) Обявяване на недействителност на договора по ал. 1 може да се иска в срок до 2 месеца от публикуване на информация за сключен договор в Регистъра на обществените поръчки, но не по-късно от една година от сключване на договора.
Чл. 121а.(1) С искането за обявяване на недействителност страната може да поиска и налагане на временна мярка "спиране изпълнението на договора".
(2) Съдът налага мярката при условията и по реда на чл.120б.
Чл. 121б. (1) Административният съд обявява договора за недействителен, когато са налице основанията по чл.41б, с изключение на случаите по чл.41в.
(2) Последиците от договор за обществена поръчка, който е обявен за недействителен се уреждат съгласно чл. 34 от ЗЗД.
Чл. 121в. Когато в хода на производството за обявяване на недействителност на договора по чл. 41б, т. 2, съдът установи само нарушение на срока по чл. 41, ал. 3, той налага на възложителя имуществена санкция в размер на 3 на сто от стойността на сключения договор.
Чл. 121г. (1) В случай на нарушение по чл. 41б, т. 1 и 2 съдът не обявява договора за недействителен, ако след проучване на всички важни аспекти установи, че са налице причини от по-висш обществен интерес, които налагат запазване на последиците от договора.
(2) Не се считат за причини от по-висш обществен интерес икономически интереси, свързани с разходи за:
1. отлагане изпълнението на договора;
2. откриването на нова процедура за възлагане на поръчката;
3. промяната на изпълнителя по договора;
4. изпълнение на правните задължения, произтичащи от недействителността на договора.
(3) Икономически интереси могат да се разглеждат като причини от по-висш обществен интерес по изключение, когато обявяването на договора за недействителен ще доведе до непропорционални последици.
(4) В случаите по ал.1 съдът налага на възложителя имуществена санкция в размер на 10 на сто от стойността на договора.

Чл. 121д. Сумата, представляваща имуществена санкция по чл. 120ж, ал. 4, 5 и 7, чл. 121в и чл. 121г, ал. 4 се превежда като приход в държавния бюджет.

Чл. 121е. Основанията за недействителност по този закон не изключват прилагането на основанията за недействителност по Закона за задълженията и договорите, както и реда за тяхното прилагане.

Чл. 122. Всяко заинтересовано лице може да претендира обезщетение за вреди, претърпени в резултат на нарушения при провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка, по реда на чл. 203-207 от Административно-процесуалния кодекс.

Чл.122а. Сроковете по тази глава, както и по чл. 41 - чл.41в се изчисляват считано от деня, следващ датата на уведомяване, узнаване или на изтичане на срок за извършване на съответното действие.

Чл. 122б. (1) Условията и редът за оспорване актовете на възложителите, обявяване недействителност на договорите и присъждането на обезщетения съгласно този закон, се прилагат съответно за обществените поръчки, определени с наредбата по чл. 14, ал. 7.
(2) При оспорване на актовете на възложителите при възлагане на обществени поръчки, определени с наредбата по чл. 13, ал. 2, се прилага редът за оспорване на индивидуални административни актове.

Чл.122в. Възложителите са длъжни да изпращат до Агенцията по обществени поръчки копие от определенията и решенията на административните съдилища и Върховният административен съд, в 7- дневен срок от получаването им."

§ 34. Чл. 127а и чл. 127 б се отменят.

§ 35. В чл. 128д се правят следните изменения и допълнения:
1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите "преди изтичане на срока за обжалване на решението за определяне на изпълнител или" се заличават.
2. Създават се ал. 2 и 3:
"(2) Имуществената санкция по ал. 1 се налага и на възложител, който сключи договор преди изтичане на срока по чл. 41, ал.3, с изключение на случаите по чл. 41а.
(3) Наказанието по ал. 2 не се налага в случаите по чл. 121в, когато за установеното нарушение съдът е наложил имуществена санкция с влязло в сила решение."

§ 36. В чл. 129, ал. 3 се отменя.

§ 37. В чл. 129 а се правят следните изменения:

„1. Текстът на ал.1 става чл.129а и в него "думите "ал. 1 и 3" се заменят с "ал. 1, 3 и 4", а думите "ал. 8 и 9" стават съответно "ал. 9 и 10".

2. Алинея 2 се отменя."

§ 38. Добавя се нова точка 1б към §1 от Допълнителните разпоредби, както следва:

„"Разделяне на обществена поръчка" е възлагането на периодично повтарящи се и с еднакъв характер на предмета обществени поръчки, в рамките на една календарна година"

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 39. Производствата, образувани пред Комисията за защита на конкуренцията до влизане в сила на закона се довършват по досегашния ред.

§ 40. В Административнопроцесуалния кодекс (Обн. ДВ. бр.30 от 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 2007г., изм. ДВ. бр.94 от 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 2009г.) се правят следните допълнения:

1. в чл. 128, ал.1 се създава т. 9:

"9. обявяване недействителност на договори за обществени поръчки по глава единадесета от Закона за обществените поръчки.";

2. в чл.132 се създава ал.3:

„(3) На административните съдилища са подсъдни и оспорванията срещу актовете на органите по ал.2, т.2, 3 и 4, издадени по Закона за обществените поръчки и обявяване недействителност на договори за обществени поръчки."

§ 41. В Закона за защита на конкуренцията (Обн. ДВ. бр.102 от 2008г., изм. ДВ. бр.42 от 2009г.), в чл. 13, ал. 2, т. 1 думите "Закона за обществените поръчки" се заличават.

§ 42. Министерският съвет привежда в съответствие с този закон подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за обществените поръчки в 3-месечен срок от обнародването му.

София, 19.03.2010г.

Вносители:

Димо Гяуров:

Кирчо Димитров:

Мотиви

Няколко са основните идеи, залегнала в настоящия законопроект. Касае се основно за въвеждане на по-голяма прозрачност в процедурите за обществени поръчки, за недискриминация на участниците, за мотивирано вземане на решения от страна на възложителите. Целите са намаляване на корупционните опции, облекчаване на процедурите и участниците в тях и предотвратяване на някои лоши практики.

Изследвания на общественото мнение показват, че повечето български граждани свързват процедурите за обществени поръчки с корупционни практики и от тази гледна точка българският законодател би следвало да направи всичко възможно, за преодоляване на подобни представи. Това е причината да заложим предложението за публикуване на пълните текстове на договорите за обществени поръчки в Регистъра на обществените поръчки, като съответно бъдат заличавани лични данни. Подобна идея би осигурила допълнителна прозрачност на обществените поръчки и същевременно би имала превантивен и ограничаващ ефект спрямо евентуални злоупотреби.

Друга голяма идея е тази за засилването на Агенцията за обществени поръчки (АОП).

По отношение на предлаганите в чл. 19, ал. 2, т.т. 2 и 3 промени:

Превантивният контрол от страна на АОП следва да бъде водещ и да ограничава до минимум условията за злоупотреби и нарушения. В момента преобладава последващият контрол, който се активира изключително по реда на обжалването пред Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) само от страна на заинтересованите лица (такова обжалване може и да няма) и/или според компетентността на контролните органи (сега - Агенцията за държавна финансова инспекция или Сметната палата). Предварителният контрол по сегашната редакция на чл.19, ал. 2, т. 3 и т. 22 обхваща само обявленията за обществените поръчки и процедурите за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове. Няма процедура за преразглеждане преди КЗК/съда на решения на възложителя, каквито са изискванията на параграфи 4 и 5 от чл. 1 на Директива 2007/66/ЕО. АОП има

правомощие да осъществява такъв превантивен контрол само по отношение на обявленията, но не по отношение на документацията и работата на комисиите.

Относно чл. 19, ал. 2, т.3. Понастоящем законът дава само възможност на изпълнителния директор на АОП при получен сигнал да може да обжалва пред КЗК решения за за откриване на процедури, с които са одобрени обявления, съдържащи условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието. Тази възможност следва да стане задължение не само за обявленията, но и за документациите. В случая се касае за вид превенция. Към момента няма добър механизъм за изпълнение на изискванията от Директива 2007/66/ЕО (чл. 2, параграф 1, буква „б") - за отмяна или осигуряване отмяната на решения на възложителя, включително премахването на дискриминационни технически, икономически и финансови спецификации в поканата/обявлението и документацията, преди оспорването/обжалването в КЗК/съда.

Относно чл. 19, ал. 2, т.8. С включването на външен/външни експерти се ограничава възможността за манипулиране на решенията на комисиите. Практиката след последните изменения в закона дискредитира идеята за външни експерти, поради допускане на индивидуално включване в списъка (има над 4300 включени такива лица), което позволява възложители да разполагат със зависими от тях лица и невъзможност за отчетност на експертите, независимо кой ги е представил за включване в списъка (например пред представилата ги браншова организация), поради директния контакт на възложителите с с тях.

По отношение на предлаганата нова точка 10. в чл. 25. Публикуването на предвидения бюджет в обявлението ще даде възможност на кандидатите предварително да преценят смисъла на своето участие. Бюджетът е важен елемент от методиката за оценка на офертите при критерия „икономически най-изгодна оферта" и публикуването му ще позволи на участниците в процедурата сами да изчисляват оценката, която заслужават. Практиката показва, че коректните възложители обявяват реалния си бюджет и без да са задължени по закон. Други, обаче, обявяват „прогнозна цена", което обърква кандидатите и същевременно позволява на възложителя да прекрати процедурата (на основание чл. 39, ал. 1, т. 5 от ЗОП, дори без наличие на обективни причини). Това е реална възможност и съществуваща практика некоректен възложител да прекрати процедурата, ако случайно не е спечелила „правилната" фирма.

Предлаганите изменения на чл. 28 са в няколко насоки. Относно ал. 1 – липсата на задължение за включване в документацията за участие в процедурата за възлагане на обществената поръчка на сроковете за изпълнение на различи дейности, специфични за тази поръчка, позволява тези срокове да се избират за показатели в методиката за оценка на офертата, което води до надлъгване между фирмите и кандидатстване с практически неосъществими оферти.

Относно предлаганото изменение в ал. 2 – идеята е да се пресекат възможностите при оценките на офертите комисиите да допълват към обявените показатели параметри за оценка, които поставят в неравностойно положение кандидатите за изпълнители. Целта на предложението е да се ограничи възможността за субективизъм при оценка на показателите.

Съществуващата редакция на чл. 28, ал. 3 продължава да създава условия за различно оценяване на отделните показатели и тяхната тежест в комплексната оценка, както и предпоставки за корупция.

Идеята на предложената нова алинея трета към чл. 32 е опит за премахване на създаващата предпоставки за корупция опция по отношение включването в техническите спецификации на характеристики в полза на определена фирма.

В чл. 34, ал. 2 предлагаме и съществена реформа, касаеща състава на комисиите за обществени поръчки. С оглед сложността и обема на обществените поръчки, предвиждаме в комисиите да има по минимум двама правоспособни юристи, когато възложителите разполагат с повече от един. Разбира се, текстът е формулиран по начин, по който да не се навреди на по-малки възложители, които не разполагат с необходимия количествен и качествен административен капацитет, даващ възможност за осигуряване на двама правоспособни юристи. Считаме, че това е необходимо във връзка с отговорността, която носи юриста в комисията и с оглед на факта, че при възникне на правен казус, юриста няма с кого да го коментира, тъй като съгласно чл. 35 ал. 2 работата на комисията е конфиденциална. Самата юридическа проверка е в началото на разглеждане на подадените оферти и е много важно да бъде извършена ефективно и компетентно.

Практиката показва, че при открити процедури за възлагане на обществени поръчки, с няколко участника – големи фирми или сдружения има нужда от повече

от един юрист с оглед осигуряване по-бързото и безпроблемно разглеждане на офертите.

Попълваме и един съществен пропуск в нормативната уредба с предложението за задължително нечетен брой на членовете на комисиите за обществени поръчки.

Чрез допълнението на ал. 3 от чл. 43 се ограничава възможността за манипулиране на решенията на комисиите, както и назначаването за членове на комисията на лица, които се намират в служебна зависимост с възложителя и съответно могат да бъдат повлияни при вземането на решенията си. Предложението допринася за по-голяма публичност и прозрачност на процедурите.

Промените на чл. 37 касаят няколко неща. С промяната в ал. 2 се избягва дублиране съдържанието между ал.2 на чл. 37 и чл. 28, ал. 2 и ал. 3. С предлагането на нова алинея 6 се цели ограничаване на възможността на възложителя да прилага при оценката показатели, които не са били известни на кандидатите.

Относно предложението за добавяне на нова алинея 7 към чл. 37. В процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство е масова практика за показател с голяма относителна тежест при определяне на икономически най-изгодната оферта, да се приема предложения срок за гаранционна поддръжка на обекта. Наличието на гаранционната поддръжка е важен елемент в определянето на стойността на един продукт през целия му жизнен цикъл. Следва да се отбележи обаче, че икономическата теория приема, че значението на този елемент е обратнопропорционално на продължителността на жизнения цикъл /трайността/ на продукта. По своята икономическа същност строежите са продукт с изключителна дълготрайност. Поради това е нереалистично обвързването на предоставянето на този продукт с гаранционна отговорност на строителя, покриваща целия жизнен цикъл на строежа. Наредба No 2 от 31.07.2003г, за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти установява едни разумни и достатъчно дълги срокове, в рамките на които изпълнителят носи гаранционна отговорност.

За сметка на това, масова практика в процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство е да се оферират необосновано дълги

гаранционни срокове /напр. 50 години за всички видове новоизпълнени конструкции и земната основа под тях/, с ясното съзнание, че подобен ангажимент е труден за реализация. В действителност следгаранционната поддръжка е удачен показател за определяне на действителната стойност на стоки по-кратък жизнен цикъл /техника, машини, съоръжения и др/. При строителството обаче, може с голяма степен на вероятност да се предположи, че продуктът ще бъде по по-дълготраен от неговия производител. Поради това, превръщането на сроковете за гаранционна отговорност в компонент на критериите за оценка на офертите, дава възможност за нелоялна конкуренция и злоупотреби.

Наред с това предлагаме да се намали срока за сключване на договор за обществена поръчка, определен в ал. 3 на чл. 41, тъй като сегашният едномесечен срок е прекалено дълъг с оглед нуждите на възложителя и динамиката на финансовите отношения. В тази връзка считаме, че е възможно срокът за сключване на договор да бъде определен на 10 дни след изтичането на срока за обжалването на решението. В случая участниците имат готовност да сключат договор, защото са се подготвили още с включването си в процедурата – със закупуването на документацията вече знаят съдържанието на договора.

Обезпокоителен е фактът, че редица възложители /най-вече общини/ не изискват задължителна регистрация в Централния професионален регистър на строителя на строителните фирми, с които подписват договори. Това е причина за добавянето на нова точка 3. към чл. 47, ал. 5 в закона.

Предлаганата нова ал. 3 в чл. 49 е в унисон с чл. 157, ал. 2, изречение второ от Закона за устройството на територията, според което „Откриването на строителна площадка и определянето на строителна линия и ниво, както и заверката на заповедната книга, се извършват след представяне от възложителя на договор за изпълнение на строежа със строител, който е вписан в Централния професионален регистър на строителя ...".

В т.т. 8, 9 и 10 от чл. 51 по-общите понятия „декларация" и „данни" се заменят от „документи" с цел избягване декларирането на неверни или

несъществуващи обстоятелства. В т.10 думата „данни" се заменя с конкретизиращо изискване с цел избягване на неясноти от страна на участниците.

Много е важно осигуряването на реални гаранции за провеждане на практика на прогласените в закона принципи на свободна и лоялна конкуренция и на равнопоставеност и недопускане на дискриминация (чл.2, ал. 1,т. 1-3) чрез създаване на гаранционни механизми, непозволяващи необосновано въвеждане в решенията на възложителите за откриване на обществени поръчки на дискриминационни изисквания спрямо кандидатите и участниците в процедурите. Същото се отнася и за поставянето на допълнителни условия, които нарушават принципа на свободната конкуренция и срещу които в сега действащия закон няма забрана. Тези ефекти целим с предлаганите промени в член 9, чл. 25, ал. 5 и чл. 51, ал. 1. По този начин се цели принципите на равнопоставеност и недискриминация не само да бъдат декларирани в общите положения на закона (както е към настоящия момент), а да бъдат прокарани и в конкретните разпоредби на закона, уреждащи процедурите по възлагане на обществени поръчки.

Друго наше предложение е това за намаляване размера на гаранцията за изпълнение, предвидена в закона. В настоящата редакция на ЗОП максимумът е определен на 5% от стойността на поръчката. При изпълнение на големи обществени поръчки за милиони левове (каквито са напр. инфраструктурни проекти, доставки на редица стоки, услуги и т.н.), поръчките, които се възлагат, са на много високи стойности, а сроковете за изпълнение често са определени в години. Поради тази причина изпълнителите трябва да разполагат с огромен финансов потенциал, за да могат да внесат гаранцията за изпълнение и да си я получат обратно след няколко години. По този начин се ограничава участието в процедурите на голяма група потенциални изпълнители, които нямат възможност да си позволят поддържане на такъв финансов ресурс.

Освен това, в повечето случаи гаранцията за изпълнение не е достатъчна, за да покрие нанесените щети на възложителя и съгласно чл. 45 ЗОП „За всички неуредени въпроси във връзка със сключването, изпълнението и прекратяването на договорите за обществени поръчки се прилагат разпоредбите на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите" обезщетението се търси по общия

исков ред, което допълнително обосновава твърдението, че гаранцията за изпълнение може да се намали, като по този начин ще се помогне и на частния сектор в условията на финансова криза.

Поради тази причина ние предлагаме гаранцията за изпълнение да се намали на 3% от стойността на поръчката. Освен това предлагаме и поетапно освобождаване на банковата гаранция в хода на изпълнение на поръчката.

По този начин смятаме, че ще се популяризират и банковите гаранции, с оглед намалените стойности.

Член 55 от Директива 2004/18/ЕО отчита опасността от нелоялна конкуренция в процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез представянето на нереалистично ниски /дъмпингови/ оферти. Разпоредбата дава възможност за отстраняване на кандидати, които са представили такива оферти, и не са съумели да обосноват същите. Следва да се отбележи обаче, че директивата не ограничава приложението на това правило само до ценовите показатели за оценка на офертите, а вменява на възложителя проверка на всеки от показателите за оценка на офертите, когато предложения от кандидата показател е нереалистичен.

За разлика от своя първообраз чл. 70 ал. 1 от ЗОП ограничава задължението за проверка само когато предложената цена е по-ниска с повече от 30 на сто от следната цена на останалите оферти. С оглед правилното транспониране на директивата, предлагаме чл. 70, ал. 1 също да бъде изменена.

Предлагаме и промяна на още няколко разпоредби от закона (в членове 72, 84 и 90) с оглед прозрачното и най-вече мотивирано вземане на решения. Смятаме, че по този начин се намаляват възможностите за корупционни практики или други злоупотреби при провеждане на процедурите за обществени поръчки.

Допълваме закона и на още едно място. До момента в ЗОП не се е съдържала правна уредба относно това на какви изисквания следва да отговарят помещенията на възложителите, където се съхраняват офертите и документацията по процедурите за обществени поръчки.

В тази връзка предлагаме в комисията да има конкретен член, определен със заповед на възложителя, който да се грижи за сигурността на помещението, да го

заключва, запечатва и да следи за реда на достъп до него. Целта е да се запазят непокътнати подадените оферти, тъй като в практиката са възниквали подозрения за противното.

Също така регламентираме кой отговаря за съхраняването на пликовете с ценовите предложения, както и къде трябва да се съхраняват те.

Предлагаме на участниците отстранени при проверка на подадени оферти, поради непълнота или други условия, предвидени в ЗОП, да им се връщат пликовете с ценовите предложения, във вида, в който са подадени. По този начин се гарантира, че не са отваряни и предложените цени остават в неизвестни за възложителя, както и за другите участници.

Легална дефиниция на понятието „разделяне на обществена поръчка" се налага от противоречивата практика на възложителите. Контролните органи тълкуват това понятие по различен начин и в зависимост от това приемат или не, че е извършено административно нарушение на чл. 8, ал. 2 и чл. 15, ал. 6 от закона. С разделянето на отделни доставки и/или услуги е свързано едно от най-честите нарушения, които крият риск от корупция при възлагането на обществени поръчки.

Много съществена промяна се предлага и в процедурата по обжалване на обществените поръчки. Предложението е за цялостна модификация на глава 11, като основната идея е за отпадане на Комисията за защита на конкуренцията като орган, пред който могат да се обжалват процедурите по обществени поръчки. В случая се касае за обжалване за законосъобразност във връзка с провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки и от тази гледна точка смятаме, че е по-удачно то да става пред административни съдилища по места, отколкото пред КЗК.

София, 19.03.2010г.

Вносители:

Димо Гяуров:

Кирчо Димитров: